

Ἀθήναι: τῇ 25ῃ Νοεμβρίου 1890.

Φίλτατε κύριε Ἰωάννη Ἀρσένη.

Προθύμως διὰ τὴν «Ποικίλην Στοάν» τοῦ 1891 σοὶ πέμπω ἐκ τοῦ ἤδη ἐπεξ-
εργαζομένου πεντατόμου συγγράμματός μου ὁ «Διάβολος ἐν Ἑλλάδι», δύο πλήρη
ἰκανῶς ἐνδιαφέροντα κεφάλαια. Ἡ ἐπιγραφή τῆς ξενοτρόπου αὐτῆς συγγραφῆς εἶνε
ὁ *Διάβολος ἐν Ἑλλάδι ἤτοι ἡ ἕλη καὶ τὸ ἄῦλον, ἀλληγορικὴ καὶ παραβολικὴ*
εἰκὼν τῆς παρουσίας καταστάσεως τῆς Ἑλλάδος.

Τὸ θέμα τῆς συγγραφῆς τὸ ἀκόλουθον.

Διατάσσονται Ἄνωθεν ἄφ' ἐνὸς ὁ Ἀρχιδιάβολος Ἀχρμιάν, ἄφ' ἑτέρου ἡ Αὐτο-
κράτειρα τῆς γῆς Εὐρώπη, κοινῶς καλουμένη κυρὰ Εὐρώπη, Ἑλληνίς τὴν κατα-
γωγὴν, θυγάτηρ τοῦ Ἀγῆνορος καὶ τῆς Τηλεφάσσης καὶ ἀδελφὴ τοῦ Κάδμου, μετὰ
τῶν δύο τῆς Αὐλῆς αὐτῆς δεσποινίδων, δηλαδὴ τῆς δεσποινίδος Ἱστορίας καὶ τῆς
δεσποινίδος Ἀληθείας, καὶ μετὰ τοῦ Στρατηγοῦ Καλλέργη καὶ Ἀλεξάνδρου Σού-
τσου καὶ ἄλλων, ὅπως ἐπισκεφθῶσι τὴν Ἑλλάδα καὶ ἐξετάσῃσι τὴν ἀληθῆ κατάστα-
σιν αὐτῆς καὶ τοῦ συντάγματός της, διότι ὁ Διάβολος ἀνέφερε πρὸς τὸν Κύριον, ὅτι
ἡ Ἑλλὰς δὲν σώζεται ἄνευ μιᾶς ἐπαναστάσεως ὁλοκλήρου τοῦ Πανελληνίου, ὅτι
δὲ τὸ Σύνταγμα τοῦ Ἀλεξάνδρου Σούτσου καὶ τοῦ στρατηγοῦ Καλλέργη ἔφερον
τὴν Ἑλλάδα εἰς τὸν παρόντα ὀλεθρὸν της.

Κατὰ συνέπειαν ὁ Διάβολος, καὶ ἡ Αὐτοκράτειρα Εὐρώπη μετὰ τῶν ἀκολούθων
της εἰσέρχονται ἐντὸς τῶν Ὑπουργείων, ἐντὸς τῶν δικαστηρίων, ἐντὸς τῆς Αὐλῆς
ἐντὸς τῶν πτωχῶν καὶ πλουσιῶν οἰκογενειῶν, ὁ δὲ Διάβολος ἀποκαλύπτει πρὸς αὐ-
τοὺς τὴν διαφθορὰν τῶν ἐπιφανῶν καὶ τὰς ἀρετὰς τῶν ἀφανῶν, καὶ διὰ τῶν γεγο-
νότων καὶ ἐπιχειρημάτων τοσοῦτον θορυβεῖ τὸν ἐγκέφαλον τῆς Αὐτοκρατείας,
ὥστε αὕτη, ὅπως ἀποφύγῃ ν' ἀποφανθῇ, καταφεύγει εἰς τὸ νὰ ἐπισκεφθῇ τὸν πρῶτον
σύζυγόν της Δία, καὶ τινὰς τῶν πρωταγωνιστῶν καὶ κυβερνησάντων τὴν Ἑλλάδα,
καθὼς καὶ τὸν Ὄθωνα καὶ τὴν Ἀμαλίαν, καὶ ζητήσῃ παρ' αὐτοῦ καὶ τῶν Ὀλυμ-
πίων καὶ τῶν σοφῶν τῆς Ἀρχαιότητος τὴν συμβουλήν των, ἀφοῦ πιστῶς θέσῃ
ἐνώπιόν των τὴν ἀληθῆ τῆς Ἑλλάδος κατάστασιν, τίνι τρόπῳ δύναται νὰ προληφθῇ
ἡ ἐπανάστασις. Τὸ θέμα μετὰ τὴν ἐπιστροφὴν τῆς κυρὰς Εὐρώπης εἰς Ἀθήνας,
συνοδοουμένης παρὰ διαφόρων τῆς ἀρχαιότητος ἐπιστήμων ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν,
λαμβάνει ἄλλην φοβερωτέραν φάσιν, τὴν ὁποίαν ἐνταῦθα δὲν δύναμαι νὰ εἶπω.

Ἐν τούτοις, τὰ δύο ταῦτα κεφάλαια δίδουσιν ἰδέαν τινὰ τῆς πρωτοτύπου ταύ-
της συγγραφῆς μου, ἐξ ἧς ὁ ἀναγνώστης ἔχει πολλὰ νὰ διδαχθῇ, συγχρόνως ἐν-
τροφῶν ἐν τῇ πραγματικότητι, ἥτις ἐνταῦθα ὑπερβαίνει τὴν φαντασίαν.

Διατελῶ πρόθυμος φίλος σας.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΞΕΝΟΣ

Ο ΔΙΑΒΟΛΟΣ

Ἐμπαίζων τὰς κατ' αὐτοῦ καὶ ὑπὲρ αὐτοῦ δοξασίας τῶν Θεολόγων, τῶν σοφῶν καὶ τῶν φιλοσόφων, ἀποδεικνύων δέ, ὅτι εἶνε πνεῦμα ἀγαθοεργόν, καὶ ἀνώτερον τῶν ἀγγέλων.

ταν ἡ Αὐτοκράτειρα τῆς γῆς ἐπέστρεψεν, ἐφαίνετο μᾶλλον εὐχαριστημένη, ὡς ὁ νοῦς αὐτῆς νὰ διείπετο ἐξ εὐτυχιστέρων ἰδεῶν. Ἀποτεινομένη πρὸς τὸν Διάβολον, ἐρωτᾷ, βεβχίως ἐμπνεομένη ἐκ τῆς ἐπιθυμίας νὰ τὸν περιπλέξῃ.

— Δαῖμον τῆς κολάσεως, ἐπιθυμῶ νὰ γνωρίζω, πρὶν προβῶμεν εἰς τὰ ἐπίλοιπα κοινω-

νικά καὶ πολιτικά θεάματα τῶν Ἀθηνῶν, ποῖος εἶνε ὁ μεγαλειότερος ἀριθμὸς, ἐκεῖνος τῶν Παναγάθων ἀγγέλων, ἢ ὁ τῶν κατηραμένων ταγματῶν σου ;

— Πῶς, Μεγαλειοτάτη ; Ἀφοῦ οἱ πατέρες τῆς Ἐκκλησίας καὶ οἱ πλεῖστοι τῶν φιλοσόφων ἔγραψαν τόσα περὶ τούτου, ἡμεῖς ἐρωτᾷτε ἐμέ ; Ἐλησμονήσατε, ὅτι ὁ Πλάτων καὶ ὁ Πυθαγόρας ἐδόξαζον, ὅτι ἕκαστος θνητὸς συνοδεύεται παρ' ἐνὸς ἀγαθοῦ καὶ παρ' ἐνὸς κακοῦ πνεύματος ; Ἦγουν ἐνὸς ἀγγέλου καὶ ἐνὸς Διαβόλου ; Ὁ δὲ Θαλῆς ὁ Πυθαγόρας, ὁ Ἡράκλειτος καθὼς καὶ ὁ Ἡσίοδος καὶ οἱ Αἰγύπτιοι ἱερεῖς ἐδόξαζον, ὅτι ὁ ἀήρ εἶνε καταπεπληρωμένος διαχειριῶν πνευμάτων, ὅτι δὲ τὰ πνεύματα ταῦτα ἦσαν ἀκατάληπτα διὰ τὰς αἰσθήσεις τῶν θνητῶν, τουτέστιν ἀόρατα, ἀνέπαφα, ἄοσμα, ἀγευστα, ἀηχα. Καὶ οἱ ἀνόητοι οὗτοι ἐπρέσβευον, ὅτι οὔτε ἄνθρωποι καὶ τὰ ζῶα ἐδημιουργοῦντο ἐκ τῶν πνευμάτων τούτων. . . . Δύνασθε νὰ φαντασθῆτε μεγαλειότεραν βλασφημίαν κατὰ τοῦ Κυρίου ἡμῶν ; Οἱ περιπατητικοὶ Φιλόσοφοι καὶ οἱ Ἐπικούριοι, πλεόν ἐπιπόλαιοι, ἠρνοῦντο τὴν ὑπαρξίν ἡμῶν, τῶν αὐλῶν πνευμάτων, ἐν τῇ ἀτμοσφαιρᾷ, πρεσβεύοντες, ὅτι ὁ κόσμος δὲν περιέχει κανὲν ἄλλο ἐκτὸς ὕλης. Ὁ δὲ σοφὸς σας Ἀριστοτέλης, εἰς τὴν μεταφυσικὴν του δοξάζει, ὅτι ὑπῆρχον κατωτέρας τάξεως θεότητες, ἐπιτηροῦσαι ἐκάστη ἰδιαιτέρως τὴν κίνησιν τῶν πλανητῶν,

κυβερνώσαι δὲ τοῦ σύμπαντος τὰ κυριώτερα κέντρα. Ὁ ἀνόητος Δημόκριτος ἀρνεῖται τὴν ὑπαρξίν ἡμῶν καὶ μᾶς ὀνομάζει παραμύθια. Ὁ Ἅγιος Γρηγόριος θεωρεῖ τοὺς ἀγγέλους πνεύματα ἄϋλα, ἀλλ' ἅμα τὰ συγκρίνης μετὰ τοῦ Κυρίου, λέγει εἶνε ὕλη. Ὁ Τερτουλλιανός, ὁ Ὀριγένης καὶ ὁ Λακτάνσιος, καθὼς καὶ ὁ Ἅγιος Αὐγουστῖνος καὶ ὁ Ἅγιος Βερνάρδος, ἐδόξαζον, ὅτι ἐκτὸς τοῦ Κυρίου, ὅστις εἶνε ἄϋλος, πάντες ἡμεῖς εἴμεθα ὕλη. Ὁ ἅγιος Θωμᾶς ὁμολογεῖ, ὅτι ἡμεῖς οἱ δαίμονες γνωρίζομεν τὰ μέλλοντα, ἀλλὰ κατὰ τρεῖς διαφόρους τρόπους. Διὰ τῆς πονηρίας μας, τῆς ἀποκαλύψεως, ἢ τῆς πείρας ἡμῶν. Ὁ Τερτουλλιανός δοξάζει, ὅτι ἀμφότεροι, ἄγγελοι καὶ διάβολοι, διετρέχοντες δι' ἀνυπολογίστου ταχύτητος καὶ ἐλαφρότητος τὸ σύμπαν, ἔχουσι γνῶσιν τῶν μελλόντων. Ὁ δὲ Λακτάνσιος ὁμολογεῖ, ὅτι αἱ γνώσεις ἡμῶν τῶν Διαβόλων εἶνε ἄπειροι, ἀλλ' ὅτι ἀγνωστοῦντες τὰ σχέδια τοῦ Κυρίου, ἐξαπατῶμεν τοὺς θνητοὺς διὰ χρησμῶν ἢ λοξῶν ἀπαντήσεων, ὡς τῶν τῆς Πυθίας καὶ τοῦ Ἀπόλλωνος, ὅστις ἐπωνομάσθη καὶ Λοξίας. Ὁ δὲ ἅγιος Αὐγουστῖνος λέγει, ὅτι ὁ Θεὸς μᾶς ἐπιτρέπει ἐνίοτε νὰ διορῶμεν τὰ μέλλοντα, ὅπως τιμωρῇ τὴν περιέργειαν τῶν παρακολουθούντων ταῦτα θνητῶν. Ὁ Ἰωάννης Wier εἰς τὸ σύγγραμμά του αἰ γοητεῖαι, διαβεβαιοῖ, ὅτι ἡμεῖς οἱ Διάβολοι ἀνερχόμεθα εἰς ἐπτὰ ἑκατομμύρια ἑκατὸν πέντε χιλιάδας ἑνεακοσίου εἰκοσιῆ, ὅτι δὲ ἐγὼ ἔχω ἐπὶ κεφαλῆς αὐτῶν ἑβδομήκοντα ἡγεμόνας, τῶν ὁποίων δίδει τὰ ὀνόματα καὶ ἐπώνυμα, περιγράφων συγχρόνως τὴν ποιότητα ἡμῶν καὶ τὰ προτερήματα ἡμῶν. . . . Ὁ ματαιολόγος οὗτος ποῦ μᾶς ἐμέτρησεν. . . . Καὶ ποῦ νὰ ἀριθμῆσω, κυρὰ Εὐρώπῃ, ὅσα ἔγραψαν καὶ ἐδόξαζον οἱ σοφοὶ τῶν Ἀσιατικῶν, Ἀφρικανικῶν καὶ Ἀμερικανικῶν λαῶν; Ποῦ ὅσα οἱ Ραββῖνοι; Οἱ τελευταῖοι οὗτοι ἐδόξαζον ὅτι εἴμεθα ἄρρηνες καὶ θήλειες, πράγμα, τὸ ὁποῖον ὁ Κύριος ἐν τῇ ἀπειρῇ σοφίᾳ του προέλαθεν, ἵνα μὴ καταπληρωθῇ ἐκ διαβόλων ὁ κόσμος ὅλος. Ταῦτα πάντα ἡμεῖς ἡ πεπαιδευμένη, ἡ πολυμαθής, ἡ πολυεπιστήμων Αὐτοκράτειρα τῆς γῆς τάχα δὲν τὰ γνωρίζει καλλίτερον ἐμοῦ; Πῶς λοιπὸν ἐρωτᾶτε τίς εἶνε ὁ μεγαλύτερος ἀριθμὸς, ὁ τῶν ἀγγέλων ἢ τῶν διαβόλων; . . . Δὲν δύνασθε νὰ μαντεύσητε, νὰ εἰκάσητε;

—Ὅχι μαιμάκτα Δαῖμον, ἀποστρέφομαι τὰς εἰκασίας καὶ τὰ δόγματα, ὧ προαιώνιε Σατάν. Ἄλλὰ σὺ βεβαίως γνωρίζεις τὴν ἀλήθειαν καλλίτερον ἐμοῦ, δυὸ καὶ ἐπιθυμῶ νὰ τὴν πληροφορηθῶ ἐκ τοῦ στόματός σου. Συγχρόνως ἐπιθυμῶ νὰ πληροφορηθῶ ἐὰν ποτὲ ἐνεφανίσθη

εἰς τοὺς παρελθόντας αἰῶνας πρὸς ἄλλους θνητοὺς καὶ συνδιελέχθης μετ' αὐτῶν.

— ὦ προαιώνιε Σατάν! Ἄνασπῶν τοὺς ὤμους, γελῶν καὶ θεωρῶν τὴν δεσποινίδα Ἱστορίαν εἶπεν ὁ Ἀχριμάν. Ἀποστρέφεται τὰ δόγμα-
τα! χὰ! χὰ! εἰρωνικῶς προσέθεσε. Μετὰ ταῦτα λαμβάνων σοβαρὸν
ῦφος λέγει. Ἐνεφανίσθη εἰς τὸν Βροῦτον· με' ἠρώτησε τίς εἶμαι καὶ
τί ἐπεθύμουν· τῷ ἀπεκρίθη, ἐπειδὴ ἔβλεπον τὴν δυσπιστίαν του καὶ τὸ
ἀκράδαντόν του:

— Θὰ ἐπανάδῃ ὁ εἰς τὸν ἕτερον εἰς τὸ πεδῖον Φίλιπποι τῆς Μακε-
δονίας, καὶ τὸν ἐγκατέλειψα. Τὴν προτεραιάν τῆς μάχης παρουσιά-
σθη αὐθις εἰς αὐτὸν καὶ τῷ προεἶπα τὴν ἥτταν του. Δὲν ἠθέλησε
νὰ με πιστεύσῃ, ἐπολέμησεν ἀνδρείως, ἀλλ' ἐνίκηθη. Ἐκ τῶν ἐξή-
κοντα συνομητῶν κατὰ τοῦ Ἰουλίου Καίσαρος δὲν ἐπέτρεψα οὔτε εἰς
ἓνα μόνον νὰ ἀποθάνῃ ἐπὶ τῆς κλίνης του. Παρουσιάσθη εἰς τὸν
Κάσσιον καὶ ἄλλους, καὶ τοῖς εἶπον τὴν τύχην των. Δὲν εἶμαι ἐγὼ
τὸ δαιμόνιον τοῦ Σωκράτους, τὸ παρακινήσαν αὐτὸν, μετὰ τὴν ἥτταν
τῶν Ἀθηναίων νὰ μὴ παρακολουθήσῃ τὴν αὐτὴν ὁδὸν μετὰ τῶν ἄλλων,
οὕτω δὲ ἀποφυγῇ τὸν θάνατον; . . . Τί; Μήπως φρονεῖς ὅτι ὁ Κύριος
ἦτο τὸ δαιμόνιον; Ὁ Κύριος κáθηται πολὺ, πολὺ ὑψηλά . . . Ζητεῖς
νὰ σοὶ ἀπαριθμῶσω, Μεγαλειοτάτη, τοὺς θνητοὺς εἰς οὓς παρουσιά-
σθη ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τῆς δημιουργίας· ἀλλ' οὗτοι εἶνε ἀναρίθμητοι.
Ἀπώλεια χρόνου· τοὺς γνωρίζεις καὶ τοὺς γνωρίζει ἡ δεσποινὶς Ἱστο-
ρία. Σοὶ ὑπενθυμίζω ποσάκις ἡ Παλαιὰ Γραφή ἀναφέρει ὅτι παρου-
σιάσθη εἰς θνητοὺς. Ἀφίνω, ὅτι ἐν τῷ Βιβλίῳ τοῦ Ἐνώχ με εὐρί-
σκεῖς μεταξὺ τῶν ἀποστατησάντων ἀγγέλων, τῶν καταβάντων ἐπὶ
τῆς γῆς καὶ ἀσωτευσάντων με τὰς καλλονὰς αὐτῆς. Ἀλλὰ με εὐρί-
σκεῖς εἰς πᾶν μέρος τῆς μεγάλης αὐτοκρατορίας σου, λαμβάνοντα
μέρος εἰς τὰ κοινωνικά του, καταβάντα καὶ συνδιαλεχθέντα καὶ συ-
ζητήσαντα μετὰ πολλῶν θνητῶν, ἀφ' ὅτου ὑπῆρξαν καὶ ὑπάρχουσιν
εἰς τὸν κόσμον ἑκατομμύρια θνητῶν, οἵτινες με προτιμῶσι καὶ λατρεύ-
ουσι.

— Λοιπόν, τίς ἐκ τῶν σοφῶν τοὺς ὁποίους προανέφερες, ὦ Πάνσοφε
Διάβολε, προσεγγίζει τὴν ἀλήθειαν; Ποῖος ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀγαθῶν καὶ
τίς ὁ ἀριθμὸς τῶν κακῶν πνευμάτων; Ἐκ τῆς γνώσεως ταύτης θὰ
βεβαιωθῶ, κατὰ πόσον ἡ ὑπεροχή, ἡ ἰσχὺς καὶ ἐπιρροή σου δύνανται
νὰ προξενήσωσι μίαν ἐπανάστασιν εἰς τὴν χώραν ταύτην, καὶ ἂν τὰ
ἀποτελέσματα μιᾶς ἐπαναστάσεως δύνανται νὰ φέρωσιν, ὡς λέγεις,

ἀγαθοεργίας καὶ εὐαρέστους συνεπειάς οὐ μόνον ἐν Ἑλλάδι, ἀλλὰ καὶ εἰς πολλὰ τῆς ἐπικρατείας μου μέρη.

— Οὐδεὶς ὄλων αὐτῶν τῶν σοφῶν, κυρὰ Εὐρώπῃ, Θεολόγων, ἐκκλησιαστικῶν, φιλοσόφων καὶ μεγάλων ἀνδρῶν, κἄν προσεγγίζει τὴν ἀλήθειαν Ἡ δὲ ἀλήθεια εἶνε τόσον σαφής, ὥστε, ἐπαναλαμβάνω ὅ,τι προεῖπον: Πάντες οὗτοι οἱ σοφοὶ εἶνε πολὺ περιορισμένα πνεύματα, πολὺ μικροὶ ἄνδρες ἐνώπιόν μου, ὅπως λάθω ὑπὸ σημείωσιν τὰ γραφόμενά των. Ἄλλ' οἱ βλάκες λαοί, οἱ λατρεύσαντες εἰδῶλα, ζῶα, καὶ παντοειδῆ ἀνθρώπινα καθάρματα ὡς θεότητες ἢ μεγάλους ἄνδρας, δι' ἐσφαλμένης ἢ πεπλανημένης κοινῆς γνώμης, ἀπέδωκαν πρὸς τοὺς πυγμαίους αὐτοὺς ὅτι δὲν ἤξιζον. Ἡ ἀλήθεια εἶνε σαφής. Εἰς τὸ σύμπαν, εἰς ὅλην τὴν κτίσιν, ὑπάρχουσι μόνον δύο δυνάμεις· ἡ τοῦ ἀγαθοῦ καὶ ἡ τοῦ κακοῦ, ὡς καὶ δύο στοιχεῖα, ἡ ὕλη καὶ τὸ ζῦλον. Ὁ αὐτοφύης Κύριός μου εἶνε Δημιουργὸς καὶ τῶν τεσσάρων. Ἄλλὰ ἐν τῇ ἀπειρῷ σοφίᾳ του ἔπλασεν ἕκαστον ἐκ τῶν τεσσάρων λειτουργοῦντα ὑπὸ ἀλκυσίμων ὄρων καὶ πρὸς εὐδαιμονίαν, θαυμασμὸν καὶ τελειοπίτησιν τῶν ἔργων του. Ἐμὲ ὠνόμασεν ἀμετάβλητον, καὶ ἀδιαίρετον, καὶ αἰώνιον αὐτοκράτορα πάντων τῶν στοιχείων καὶ τῶν κλάδων τῆς κακίας. Ἐκ δὲ τῶν συνεπειῶν τῶν πράξεών μου, τῶν κατορθωμάτων μου καὶ αὐτῶν τῶν κακουρημάτων μου προσδοκᾷ βράχια, ποταμούς, λίμνας, ὠκεανούς ἀγαθοεργιῶν, εὐεργετημάτων, εὐτυχιῶν καὶ εὐδαιμονιῶν τοῦ κόσμου. Κατανοεῖτε τοῦτο, κυρὰ Εὐρώπῃ; Ἄλλως, πῶς δύναται νὰ ἦνε ὁ πάνσοφος, ὁ σελαηγενέτης, ὁ δίκαιος, καὶ ὁ ἀκεραιότατος κριτῆς τοῦ Σύμπαντος, ὁ Πανόπτης πανηγυμῶν, ὁ Παντοδύναμος, ὁ Παναρμόνιος, ὁ Πολυεὐσπλαγχνος, ὁ Πανάγαθος, ὁ σελασφόρος καὶ ὁ Πανάγιος Θεός, εἰν μόνον πρὸς χαρὰν καὶ τέρψιν του εἶχε λεγεῶνας διαβόλων ἀσκόπως διαπραττόντων παντοειδεῖς κακίας, βασανίζοντας, καταπιέζοντας, τυραννοῦντας, αἱματοκυλίωντας ἢ πυρπολοῦντας ἐν φωτὶ, ἐν σκότει καὶ ἀμαθείᾳ τὸ ἀνθρώπινον γένος, ἢ τοὺς κατοίκους τῶν τόπων ἄλλων κόσμων; Τὰ τοιαῦτα πράγματα εἶνε ἀσυμβίβαστα μὲ τὴν πανάγαθον φύσιν τοῦ Ἰψίστου, μὲ τὰ πραγματικὰ συστατικὰ τοῦ μεγαθύμου, μεγαλόφρονος, μεγαλοεργοῦ καὶ μεγαλοψύχου Θεοῦ. Ἐπλάσε λοιπὸν ἐμέ, διότι ἐγνώριζεν, ὅτι ὅσον ἐντελής καὶ ἂν ὑπῆρξεν ἡ πρώτη πλάσις του, τοῦ Ἀδάμ καὶ τῆς Εὕας, διὰ τοῦ πολλαπλασιασμοῦ τοῦ ἀνθρωπίνου γένους καὶ τοῦ αὐτεξουσίου αὐτοῦ, τὸ ἀνθρώπινον γένος ἦτο ἀδύνατον, κατὰ τοὺς νόμους τῆς φύσεως, κατὰ τοὺς νόμους τῆς φθορᾶς τῆς ὕλης, νὰ μὴ ἐκφυλισθῇ καὶ μὴ παράξῃ θνητοὺς μεστοὺς κακίας, μὴ παράξῃ

φύσεις και διαθέσεις δυστρόπους, δυσδιαγώγους, αναλγήτους, έμπαθείς, σκληράς, δυσκόλους, τραχείας, τὰς ὁποίας οὔτε ἡ ἀνατροφή οὔτε ἡ ἐκπαίδευσις, οὔτε αἱ τέχναι καὶ ἐπιστῆμαι, οὔτε ὁ ῥιζικώτερος πολιτισμός, οὔτε αὐτὰ τὰ πλούτη, ὁ ἀνεκτικός καὶ διασκεδαστικός βίος, οὔτε ἔτι ἡ ἔλλειψις καὶ ἀπουσία τῆς ἀνάγκης δύνανται νὰ κατακρατήσωσιν ἀπὸ τοῦ νὰ μὴ ἀμαρτήσωσιν, ἐγκληματίσωσιν, πταίσωσιν, κακουργήσωσιν. Τί λοιπὸν ἤθελε γίνεαι ὁ κόσμος, ἐὰν δὲν εὐρισκόμην ἐγὼ μετὰ τῶν ταγμάτων μου, νὰ προλαμβάνωμεν, παρακολουθοῦντες τὰ διαβήματα αὐτῶν, καὶ ὠθοῦμεν μάλιστα τὰς τοιαύτας φύσεις πρὸς τὰ φοβερὰ ἐκεῖνα ἐγκλήματα, ἐξ ὧν θὰ πηγάζῃ μετὰ ταῦτα τὸ καλόν; Δὲν σὰς ἀπέδειξα μέχρι τοῦδε, κυρὰ Εὐρώπῃ, καλὰ καὶ ἀγαθοεργίας, ἀπορρυσάσας ἐκ τῶν ἐν Ἑλλάδι κακουργημάτων; περιμένεται δ' ἔτι πόσα ἄλλα θέλω σὰς δείξει ἐν Ἀθήναις. Ὑπόθεσις, κυρὰ Εὐρώπῃ, ὅτι ἔχεις ἐν τῷ κήπῳ σου μέγαν ἀριθμὸν φυτῶν ἢ δένδρων παραγόντων δηλητηριώδεις καρπούς, καὶ ὅτι οὐδεμία πρόνοια λαμβάνεται. Οὐδένα κηπουρὸν ἔχεις διὰ νὰ τὰ ἐξαγάγῃ καὶ ἐξαλείψῃ ἐκ τοῦ κήπου. Τί τότε προσδοκᾷς; Δύνασαι δὲ νὰ αἰτιάσαι τὸν κηπουρὸν ὅτι ἐξωράϊσε τὸν κήπον σου, ἐξορίζων ἐξ αὐτοῦ τὰ τοιαῦτα; Διότι ἐξετέλεσε τὸ καθήκον του δραστηρίως, προνοητικῶς καὶ πιστῶς πρὸς τὸν κύριόν του; . . . Πρὶν προχωρήσω, ἐπιθυμῶ, Μεγαλειοτάτη, νὰ μοὶ εἴπητε ἐὰν ἡ λογικὴ μου σὰς ἀρέσῃ, εἶπεν ὁ Διάβολος, οὔτινος τὸ πρόσωπον ἔλαβεν ἔκτακτον ἰλαρότητα, ἂν καὶ οἱ ἀστράπτοντες ὀφθαλμοὶ του ἔρριπτον τοὺς φαίψαλους τοῦ ἄρχοντος τοῦ πυρός, προδίδοντες, ὅτι ἡ μεγαλειότης του, τοῦ Ἄδου, ὁ βασιλεὺς τῆς εἰρωνείας, μικρὸν ἐφρόντιζε περὶ τῆς γνώμης τῆς κυρὰ Εὐρώπῃς. Φιλοφρονητικῶς μόνον ἠρώτα αὐτήν, ὅπως ζυγίση τὸ λογικὸν αὐτῆς, ἐὰν ἦτο ἀρκούντως ἰσχυρόν, ἵνα προσεγγίση τῆς δημιουργίας τὰ ἀπόκρυφα.

— Ἐγὼ ἐπέισθην, ὦ ἡγεμῶν τῶν δαιμονίων στοχασμῶν, εἰς ὅσα λέγεις . . . Εἶνε τόσον λογικά. Δὲν εἶσαι πλέον ἐνώπιον τῶν ὀφθαλμῶν μου ὁ μισάγαθος Διάβολος. Ἄλλὰ τίς ὁ ἀριθμὸς τῶν Διαβόλων;

— Μὴ διπλωματίαν, κυρὰ Εὐρώπῃ, μὴ διπλωματίαν, εἶμαι καρδιογνώστης, καὶ μηδὲν ἕτερον, ἢ ταπεινὸς δοῦλος τοῦ Κυρίου μου, πιστὸς ἐκτελεστής τῶν καθηκόντων μου. Ἐκ τῶν ὄσων σοὶ εἶπον ἐννοεῖς, ὅτι εἰσάπαξ ἀμετάβλητος καὶ αἰώνιος, ἐγενόμην αὐτουργός, αὐτόνομος, αὐτοκέλευστος, αὐτενέργητος, αὐτοφρούρητος. Διοργάνωσα λοιπὸν, καὶ ἐξακολουθῶ νὰ διοργανίζω διὰ τὴν γῆν ἑκατομμύρια Διαβόλων, ὄλων τῶν βαθμῶν καὶ τάξεων, ἀναλόγως τῆς αὐξήσεως καὶ πολλαπλασιασ-

σεως τῆς κακίας, καὶ ἀναλόγως τῆς ἀναξιοῦτος, ἀνικνότητος καὶ ὀλιγορίας τῶν Ἀγγέλων διότι μία νίκη μου κατ' αὐτῶν ἐγκαταστοιχοῦται ἐν τῇ Βίβλῳ τῆς δικαιοσύνης πρὸς ὄφελός μου καὶ εἰς βάρος των. Ἡ ἀποστολὴ ἡμῶν ἀμφοτέρων, Ἀγγέλων τε καὶ Διαβόλων, καὶ αἱ διαταγαὶ τῆς ἀπειρου δικαιοσύνης τοῦ Κυρίου πρὸς ἀμφοτέρους ἡμᾶς εἶνε ἐκ τῶν ἔργων ἀμφοτέρων αἱ συνέπειαι νὰ εἶνε ἀγαθοεργοί, τὰ ἀποτελέσματα εὐεργετικά. Οὐαὶ ὅστις ἡμῶν παραβῆ, ἢ ἀποτύχη εἰς τὸν σκοπὸν αὐτόν. Ἡ ζημία ἐγκαταγράφεται πρὸς βάρος του. Ὁ ἀριθμὸς λοιπὸν τῶν τε Διαβόλων καὶ Ἀγγέλων εἶνε ἀπροσδιόριστος, κατὰ τὰς ἀνάγκας τῆς Οἰκουμένης. Ἐχω ὅμως ἐγὼ ἀπειρίαν στελέχεων, ὅπως κατὰ τὸ πνεῦμα τοῦ Ἑλληνικοῦ στρατοῦ, στελεχοτομήσω, στελεχιαίως, ὅσους ἐπιθυμῶ διαβόλους, ἀνοίγων τὰς φυλακὰς τῆς κολάσεώς μου καὶ ἐκ τούτων λαμβάνων ὅσους ἔχω ἀνάγκην εὐπαλαίστους κακούργους. Εἰς ἕκαστον ἔθνος ἔχομεν καλῶς ὀργανωμένους καὶ πειθαρχοῦντας λεγεῶνας διαβόλων, φέροντας κατὰ τὴν θρησκείαν τοῦ ἔθνους, τὴν γλῶσσαν του, τὴν ἱστορίαν του, ἀνάλογα ὀνόματα, διοικουμένους δὲ παρ' ἐνὸς ἡγεμόνος ὑποτελοῦς μου, καὶ ὑποτελῶν ἀνωτέρων καὶ κατωτέρων ἀξιοματικῶν, οἵτινες ὁμοίως συνεργάζονται μετὰ τῶν ἀγγέλων, ἐὰν καὶ ἀντιθέτως ἕκαστος, ὑπὲρ τοῦ ἀγαθοῦ σκοποῦ. Ἄρα ὁ αὐξὼν ἀριθμὸς τῶν Διαβόλων ἐξαρτᾶται ἐκ τῶν ἀγγέλων, καὶ οὐχὶ ἐξ ἡμῶν. Οὗτοι πρέπει νὰ αὐξάνωσι τὸν ἀριθμὸν των, ὅπως, διαγρηγοροῦντες, μᾶς προλαμβάνωσι, μᾶς ἐμποδίζωσι, μᾶς παρακολουθῶσι, καὶ οὐχὶ ἡμεῖς αὐτούς. Ἄρα, πρέπει, Μεγαλειοτάτη, νὰ θέσητε τὴν ἐρώτησίν σας πρὸς τοὺς ἀγγέλους. Ὅταν οὗτοι ἀρκούντως εὐχαριστήσουν τὴν περιέργειάν σας καὶ σᾶς εἴπωσι τὸν ἀριθμὸν τῶν ἀγγέλων, τότε καὶ ἐγὼ θὰ σᾶς εἴπω, πόσα συντάγματα, μεραρχίας καὶ μοιραρχίας δύναμαι νὰ παρατάξω ἀπέναντι αὐτῶν. Διότι, ὡς εἶπον, ἔχων τὰ στελέχη, δὲν ἔχω δὲ ἢ νὰ ἀνοίξω τὸν Ἄδην μου καὶ νὰ στελεχοτομήσω ὅσους ἐπιθυμῶ νεοσυλλέκτους διαβόλους, ἐνῶ οἱ ἄγγελοι δὲν δύνανται νὰ κάμουν τοιοῦτον τί, διότι, οὔτε τὴν δύναμιν ἔχουν νὰ φέρωσιν ἐκ τῶν Ἡλυσίων τοὺς μάκαρας, οὔτε οἱ μάκαρες θὰ ἀφήσουν τὸν παράδεισον ὅπως ἔλθωσι καὶ αὖθις εἰς τὸν κόσμον τοῦτον, καὶ μάλιστα, ὅπως περιπλεχθῶσιν οὐχὶ μὲ τοὺς ἀνθρώπους, ἀλλὰ μὲ ἡμᾶς τοὺς Διαβόλους. Ἐλπίζω, κυρὰ Εὐρώπη, νὰ ἰκανοποίησα εὐαρέστως τὴν περιέργειαν ὑμῶν, ἀποδείξας, ὅτι ὅσα εἶπον οἱ ἐκκλησιαστικοί, οἱ φιλόσοφοι, οἱ θεολόγοι, οἱ σοφοὶ καὶ οἱ πεπαιδευμένοι τῆς Αὐτοκρατορίας σου περὶ ἡμῶν καὶ τῶν ἀγγέλων, ἦσαν κοροφῆζαλα

καὶ ἀσυνάρτητα πράγματα, ἵνα μὴ εἶπω βλασφημίαι κατὰ τοῦ Κυρίου. . . .

Ἐλπίζω, ἀρκοῦντως ἀπέδειξα, ὅτι ἡ ἐπανάστασις ἐν Ἑλλάδι, ἔχει σκοπὸν μεγάλων ἀγαθοεργιῶν καὶ λαμπρῶν μελλόντων, κυρίως διότι τοιαύτη ἐπανάστασις, καθὼς ἐγὼ τὴν ὀργάνωσα ἐντὸς τοῦ διαβολικοῦ νοῦ μου, θὰ ἐπηρεάσῃ δλόκληρον τὴν αὐτοκρατορίαν σου. Θὰ φέρῃ γενικὸν πόλεμον μεταξὺ τῶν διαφόρων φυλῶν σου, καὶ θὰ ξεμουχλιάσῃ τὸ μέρος ἐκεῖνο τῆς χώρας σου, εἰς τὸ ὁποῖον ἔδωκες τὸ ὄνομά σου, τὸ ὁποῖον ὀνομάζεις κέντρον τοῦ πολιτισμοῦ, ἐνῶ δὲν εἶνε ἡ προαιώνιον κέντρον τῆς τυραννίας, πείνας, καὶ κακουχιῶν ἑκατομμυρίων ψυχῶν. Κέντρον, ναί, κυρὰ Εὐρώπη, πάσης κακίας καὶ πονηρίας, ἀενάως ἀπαιτοῦν τὴν παρουσίαν μου. Ἐχύθησαν ἔνεκα τούτου ποταμοὶ αἱμάτων, καὶ ἐχύθησαν τὰ αἵματα ταῦτα ἔνεκα θρησκευτικῶν ἢ πολιτικῶν διενέξεων τῶν γελοίων σοφῶν σου, διαπραχθέντων εἰς βάρος σου, κυρὰ Εὐρώπη. Τὸ περίφημον τοῦτο κέντρον σου, κυρὰ Εὐρώπη, ἐράτησεν ἐντὸς ἀγρίας καὶ βαρβάρου καταστάσεως δι' αἰῶνας ὄλην τὴν ἐπίλοιπον γῆν. Μάλιστα, κυρὰ Εὐρώπη. Χῶραι καρποφόροι καὶ εὐδαίμονες τῶν ἄλλων ἡπείρων, λαοὶ ἀγαθοὶ καὶ εὐπόληπτοι, ἔθνη ὑπερήφανα μὲ χριστιανικὴν καρδίαν προσδοκῶντα παρὰ σοῦ, ἐλησημονήθησαν. Μία μεγάλη ἐπανάστασις τῆς Ἑλληνικῆς φυλῆς, ὄλου τοῦ Πανελληνίου, πρῶτον κατὰ τῶν φαύλων τῶν Ἀθηνῶν, ἔπειτα κατὰ τῶν Τούρκων καὶ Τουρκοφίλων, θὰ φέρῃ εἰς τέρμα τὸ πουργατικὸν τῆς Ἀνατολῆς ζήτημα. Τώρα ἐπίτρεψον, ὦ πότνια καὶ γεραρὰ καὶ πολυστέφανος Αὐτοκράτειρα, νὰ προχωρήσωμεν εἰς τὰ τῶν Ἀθηνῶν. . . . Τὰ ἄϋλα θὰ ἐννοήσητε καλλίτερον ὅταν ἀναβῆτε εἰς τὸν οὐρανὸν πρὸς ἐπίσκεψιν τοῦ ἀυλοῦλου συζύγου ὑμῶν Διός, καὶ πρὸς ἐπίσκεψιν τῶν ἀνδρῶν ἐκεῖνων, οἵτινες ἔφερον τὴν Ἑλλάδα εἰς τὸν παρόντα ὄλεθρόν της.

Ο ΔΙΑΒΟΛΟΣ

Πῶς ὁ Διάβολος μεταβάλλει εἰς Πανόραμα τὰς Ἀθήνας.

Ὅταν οἱ δύο ἀρχάγγελοι, καθὼς καὶ ἡ Ἁγία Παρασκευὴ καὶ ἡ Ἁγία Κυριακὴ μᾶς ἐγκατέλειψαν, ὁ Διάβολος ἀναπνέων μακρὰν ἀναπνοήν, ἔκραξε :

— Οὐφ! Ἠλαφρώθημεν. Μᾶς παρεζάλισαν καὶ οὗτοι μὲ τὴν παρουσίαν των. Ἦλθαν τάχατες ἀπεσταλμένοι Ἄνωθεν διὰ τὸν Καλλέργη καὶ Σοῦτσον, καὶ ἔδραζαν τὴν εὐκαιρίαν νὰ ἐκφράσωσι τὰς προφητείας των, αἵτινες εἶνε ἄλλα τῶν ἄλλων, ὡς νὰ δύναται τις νὰ ἐμποδίσῃ τὸν ἄφθαρτον ἐμέ, τὸν ἡγεμόνα τῆς φθορᾶς καὶ τῆς καταστροφῆς ἐμέ, νὰ ἐκτελέσω τὸ καθήκον μου. Τίνα λοιπὸν θὰ πιστεύσης καλλίτερον, κυρὰ Εὐρώπη, ἐμέ ἢ τοὺς δύο ἀρχαγγέλους; εἶπεν ὁ Διάβολος λαμβάνων τὴν προτέραν ἐνθυμίαν του, ἀπτόητος καὶ ἀθθαδέστατος ὡς πάντοτε. Ἄ! κυρὰ Εὐρώπη, οὐδὲν παράδοξον νὰ ἀπατηθῆς καὶ πιστεύσης τὰ δύο αὐτὰ ἀσπροπούλια, οἱ ὁποῖοι δὲν εἶνε ἢ δύο ἀπλοῖ δούλοι ἐκ τῶν μυριάδων τοῦ Κυρίου.

— Καθόσον ἐνθυμοῦμαι, εἰς τὰς Γραφάς, παμπόνηρε Σατανᾶ, οἱ ἀρχάγγελοι οὗτοι κατέχουσι παρὰ τῷ Κυρίῳ τὰς ἐμπιστευτικωτέρας θέσεις ἐν τῷ οὐρανῷ. Καὶ σὺ οὕτω ὄμιλεῖς διὰ τὰς ὑψηλότητάς των;

Ἄ! Ὁ Ἀρχάγγελος Γαβριὴλ ἐμφαίνει τὸ σθένος τοῦ Κυρίου, ὁ Μιχαὴλ τὴν παντοδυναμίαν του. Ὁ Ραφαὴλ τὴν συνδρομὴν του. Ὁ Οὐριέλ τὸ πῦρ τοῦ Κυρίου, τὰ χερουβείμ τὸ πλῆθος τῶν ἐπιστημῶν του, καὶ ὁ Σεραφεὶμ τὴν ἰσχὺν τῆς ἀγάπης του. Πῶς λοιπὸν σὺ, θεωρεῖς ἑαυτὸν ἀνώτερον τούτων Σατανᾶ, καὶ ἀπαιτεῖς ἐγὼ νὰ σὲ πιστεύσω καλλίτερον αὐτῶν;

— Τοιαύτη, σοφολογιωτάτη κυρὰ Εὐρώπη, εἶνε ἡ ἐρμηνεία τῶν καθβαλιστῶν, ἡ μυστικὴ θεωρία τῶν Ἰουδαίων, βασιζομένη ἐπὶ παραδόσεων καὶ ὄχι γεγονότων· ἡ διδασκουςα, ν' ἀνακαλύπτῃς ἐν τῇ παλαιᾷ Γραφῇ μυστηριώδεις καὶ ἀλληγορικὰς ἐννοίας, κρυπτομένας, κατὰ τοὺς βιβλίους, ἐντὸς τῶν λέξεων, καὶ συχνὰ ἐντὸς τῶν ψηφίων τῆς Παλαιᾶς Γραφῆς. Λοιπὸν, ὑμεῖς, κυρὰ Εὐρώπη, πιστεύετε εἰς τὸν καθβαλισμὸν, ὅστις εἶνε μία πεπερασμένη ἀγυρτικὴ ἐπιστήμη, δι' ἧς οἱ θνητοὶ συνδιαλέγονται ἀπὸ τὴν γῆν μέχρι τοῦ ἄλλου κόσμου μετὰ τῶν μακάρων, ὡς ὁ ἄλλος κόσμος νὰ ἔκειτο ἐπὶ τῆς γῆς, ἢ ἐγγὺς αὐτῆς, ἢ νὰ ἠδύνατο νὰ συγκοινωνοῦν μετ' αὐτοῦ διὰ τηλεγράφων ἢ τηλεφῶνων, ἢ ὡς ἐὰν οἱ μάκαρες νὰ ἠδύνατο νὰ ἐγκαταλείψουν τὴν θέσιν των καὶ ἐπανάλθωσιν ἐπὶ τῆς γῆς. Ὅποια παραμύθια! Τοιοῦτοι εἶνε καὶ οἱ σημερινοὶ σου πνευματισταί. Ἄφες τὸν καθβαλισμὸν καὶ τὰ παραμύθια τοῦ παρελθόντος, κυρὰ Εὐρώπη, καὶ ἄς ἔλθωμεν εἰς τὰ παρόντα, ἐμέ θὰ πιστεύσης καὶ ὅσα σοὶ εἰδείξα μέχρι τοῦδε πραγματικὰ ἐν Ἑλλάδι, ἢ τοὺς δύο τούτους ἀρχαγγέλους; Ἐγὼ εἶμαι στεμματίας ἡγεμῶν, ἀψευδέστατος, δεύτερος μετὰ τὸν Κύριον εἰς τὴν ἰσχύν. Ὁ

Πλάτων σας δὲν εἶπε, πᾶν τὸ δαιμόνιον μεταξύ ἐστὶ Θεοῦ τε καὶ θνητοῦ; Εἶμαι κυριάρχης ἀφλόγιστος τοῦ πυρός, τῶν κεραυνῶν καὶ ἀστραπῶν, αὐτοκίνητος ἐντὸς τοῦ χάους, καὶ ἐντὸς ὄλων τῶν οὐρανῶν, καὶ ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς, καὶ ἐντὸς τῶν σπλάγγων τῆς γῆς, καὶ ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς θαλάσσης καὶ εἰς τοὺς πυθμένας τῶν Ὠκεανῶν. Εἶμαι αὐθύπαρκτος, αὐτενέργητος, αὐθερμήνευτος, αὐτόδικος. Δύναμαι, ὡς ὁ πατήρ τῶν Θεῶν Ζεὺς, νὰ λάβω ὅλας τὰς μορφὰς τῶν ζώων, πτηνῶν, ἰχθύων καὶ ἐρπετῶν, ὄλων τῶν ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν πασῶν τῶν ἡλικιῶν ἐνῶ οἱ δύο οὗτοι ἀρχάγγελοι δὲν δύνανται, οὔτε τολμοῦν κἄν νὰ παρουσιασθῶσιν ἄπτεροι εἰς τὸν κόσμον, ἢ μὲ μίαν μόνον πτέρυγα. . . Τίνα λοιπὸν θὰ πιστεύσης, αὐτοὺς ἢ ἐμὲ τὸν Παντοδύναμον, κυρὰ Εὐρώπῃ; Εἰς ποῖον ἔχεις καλλιτέραν ὑπόληψιν, εἰς αὐτοὺς ἢ εἰς ἐμέ; Αὐτοὺς, οἵτινες ἐτόλμησαν νὰ σοι εἶπουν κατὰ πρόσωπον, ὅτι ἡ παραλελυμένη καὶ ἐξηθρωμένη αὕτη χώρα θὰ λάβῃ πρόνοιαν τῆς παρακμῆς καὶ τῶν γηρατειῶν σου;

Εἰς τὸ ὕφος καὶ τὴν ἐρώτησιν τοῦ Διαβόλου ἡ κυρὰ Εὐρώπῃ, ὡς νὰ εὐρίσκετο εἰς ἀμυχανίαν ἀερίζετο σφιδρότερα διὰ τῆς ῥιπίδος της, ὅταν ὁ Διάβολος, ὁρῶν αὐτὴν δισταζούσαν, ἐρωτᾷ ἀναιδέστερον, ἐπανειλημμένως.

— Ποῖον; Ποῖον, θὰ πιστεύσης καλλιτέρα, κυρὰ Εὐρώπῃ, ἐμὲ ἢ τοὺς δύο ἀρχαγγέλους;

— Δεσποινίδες μου, ποῖον πρέπει νὰ πιστεύσω καλλιτέρα; Ἠρώτησε χαμηλοφώνως ἡ κυρὰ Εὐρώπῃ, ἀπολέσασα ὄλην τὴν παρουσίαν τοῦ πνεύματός της εἰς τὴν σωρείαν τῶν ἐπιχειρημάτων καὶ τὴν ἰσχύν τῆς ρητορικῆς τοῦ Διαβόλου.

— Δέσποινα τῆς Γῆς, ἀπεκρίθη ἡ δεσποινὶς Ἄληθεια· ἐπιστεύσατε μέχρι τοῦδε τοσάκις τὸν Διάβολον, ὥστε οἰανδήποτε σᾶς δώσωμεν νοουθεσίαν, ἢ Μεγαλειότης Σας θὰ ἀκολουθήσῃ πάντοτε τὴν ἰδίαν αὐτῆς γνώμην, πιστεύουσα ὅτι εἴσθε θεοφώτιστος, θεοχαρίτωτος, θεόπεμπτος. Ἐγὼ, καθὼς καὶ ἡ δεσποινὶς Ἱστορία, οὐδέποτε εὕρομεν ἀκρόασιν ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου. Προσεφέρθητε τοσάκις τυραννικῶς καὶ ἀντιχριστιανικῶς πρὸς τοὺς χριστιανούς καὶ τὰ μικρὰ Κράτη τῆς Γῆς, κατεπίεσατε ἀντιχριστιανικῶς αὐτά, ἐπετρέψατε τὰς σφαγὰς τῶν βαρβάρων καὶ τῶν τυράννων των, παρακολουθοῦτα τὰς συμβουλὰς τοῦ Διαβόλου, ἢ τὰς ἐπιθυμίας του, ἢ τὰ συμφέροντά σας, ὥστε, Σας ἐξελάβομεν μᾶλλον θεομάχον καὶ σύμμαχον τοῦ Σατανᾶ, ἢ τὴν θεοφιλή

Εὐρώπην. Τώρα βέβαια διστάζομεν νὰ ἐκφράσωμεν γνώμην, ἀγνοῦσαι ποῦ κλίνει ἡ καρδιά ὑμῶν.

Ἡ γραῖα Εὐρώπη τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἔθεσε μαστίχην εἰς τὸ στόμα αὐτῆς, διπλωματικῶς προσποιουμένη τὴν ἀφρημένην, ἥ ὅτι δὲν ἤκουσεν, ἢ ἐπρόσεξεν εἰς τοὺς τελευταίους λόγους τῆς δεσποινίδος Ἀληθείας. Ἀποτόμως δὲ στρέφουσα τὰ νῶτα πρὸς τὰς δύο δεσποινίδας Ἀλήθειαν καὶ Ἱστορίαν, εὐτόλμως ἐρωτᾷ τὸν Διάβολον:

— Εἰπέ μοι Ἀχοιμάν, σὲ ἠκολούθησάν ποτε ἐντιμοὶ καὶ ἐνάρετοι ἄνθρωποι; Σὲ ἐλάτρευσαν, ἀνεγνώρισαν τὴν κυριαρχίαν σου ὑψηλόφρονες, μεγάλοι ἄνδρες καὶ μὴ ἀμαρτωλοὶ; Ὑπετάχθη ποτὲ τὸ εἰμαρμένον εἰς σέ; Ἐὰν μοι φέρης τινὰς ἀποδείξεις τῶν τοιούτων, καὶ ἐγὼ δύναμαι νὰ πιστεύσω, ὅτι ἐκ τῶν κακοπραγιῶν σου, καὶ ἐκ τῆς ἐπαναστάσεως τὴν ὁποίαν προτείνεις, δυνατὸν νὰ πηγᾶσουν αἱ ὑποσχόμεναι παρὰ σοῦ εὐεργετικαὶ συνέπειαι πρὸς τὴν κοινωσίαν.

— Τί λέγεις, κυρὰ Εὐρώπη; Χα! χα! χα! Ἐκάγχασεν ὑψηλοφώνως καὶ σαρκαστικῶς ὁ Διάβολος. Ἴδου μία χρυστὴ ἐρώτησις, ἣτις μόνον ἐκ τοῦ χρυσοῦ στόματός σου ἠδύνατο νὰ ἐξέλθῃ, καὶ πάλιν γελῶν τρανῶς προσέθηκεν ὁ ἡγεμὼν τῆς εἰρωνείας. Εἶτα λαμβάνων ὕφος σοβαρὸν, ἐξακολουθεῖ. Ἐὰν ὑπετάχθη τὸ εἰμαρμένον εἰς ἐμέ; . . . Ἐγὼ εἶμαι τὸ εἰμαρμένον καὶ τὸ πεπρωμένον! Ὁ θνητὸς ἔχει νὰ παλαίσῃ μεταξὺ ἐμοῦ καὶ τοῦ Κυρίου. Ἡ νίκη μου ἢ ἡ ἥττά μου εἶνε τὸ εἰμαρμένον ἢ τὸ πεπρωμένον. Ἐκ τῶν ἔργων μου πηγάζει ἡ ἀγαθὴ ἢ ἡ κακὴ τύχη τῶν θνητῶν. Ἄρα εἶμαι τόσοσ ἀπολύτως ἀναγκαῖος πρὸς τὸ ἀνθρώπινον γένος, γενικῶς εἰς ὅλον τὸν κόσμον, ὅσον καὶ εἰς τὸν Κύριον. Εἶμαι ὁ σοφὸς τῶν σοφῶν καὶ θὰ ἔπιπτον πολὺ τῆς ἀξίας μου ἂν εἶχον ὀπαδοὺς ἐντίμους καὶ ἐνκρέτους, ὡς λέγετε, ἢ ἐὰν ἔδιδον τὴν ἐλαχίστην σημασίαν ἢ προσοχὴν εἰς τὰς περὶ εἰμαρμένου φλυαρίας καὶ ἀνοησίας τῶν σοφῶν τῆς γῆς. Ὁ Πυθαγόρας καὶ πλεῖστοι ἄλλοι σᾶς λέγουν φρασεολογικῶς, ὅτι τὸ εἰμαρμένον εἶναι ἡ ἀνυπέρβατος τῆς ἀνάγκης δύναμις. Καὶ ποία ἄλλη εἶναι ἡ ἀνυπέρβατος τῆς ἀνάγκης δύναμις ἢ ἐγώ; Δύναται ὁ Κόσμος, δύναται ὁ Κύριος νὰ κάμουν ἄνευ ἐμοῦ; Ὁ Ὀράτιος εἶχε περισσότερον νοῦν. Ζωγραφίζει τὴν ἀνάγκην ὡς θεότητα ἀσπλαγγχον, κρατοῦσαν εἰς τὴν σιδηρᾶν τῆς χειρᾶ νομίσματα καὶ μεγάλα καρφιά. Ποία ἄλλη εἶναι ἡ θεότης αὕτη, ἢ ἐγώ, ὁ ἐξαγοράζων τὰς ψήφους καὶ τὰς συνειδήσεις, τὴν ὑπόληψιν καὶ τὴν ἐπιτροπὴν, διὰ νομισμάτων; ἐγὼ ὁ καρφόνων τὸν ἐνάρετον εἰς τὴν πτωχείαν καὶ ἐπὶ τῆς κλίνης τῶν ἀσθενειῶν, ὅπως μὴ δύναται νὰ κινηθῇ, ὅπως ζῆ, ὡς ὁ Προμηθεύς, ἐν

ἀγανακτήσει, μὲ αἰεὶ ἀνανεούμενον ἦπαρ; Ἐρώτησον, κυρὰ Εὐρώπη, τὸν σύζυγόν σου Δία, ὅταν θὰ συναπαντηθῆτε, ἐὰν ἡδυνήθη ποτὲ νὰ κάμψῃ τὸ εἰμαρμένον, καὶ τί πρᾶγμα εἶνε τὸ εἰμαρμένον. Θέλεις ἀκροασθῆ ἔκ τοῦ στόματός του τὸν ὄρισμόν τῶν Στωϊκῶν, ὅτι εἰμαρμένον καὶ δαίμων εἶναι ἓν καὶ τὸ αὐτὸ πρᾶγμα. Ὁ δὲ Σενέκας ξεκαθαρίζει σαφέστερα τὴν θέσιν μου, λέγων: Ὁ θεὸς ἔπλασε τὸ εἰμαρμένον, καὶ ὁ ἴδιος πλέον δὲν δύναται ν' ἀνατρέψῃ ὅ,τι ἔκαμε. Λοιπόν, κυρὰ Εὐρώπη, ὁ Θεὸς μὲ ἔπλασε, καὶ ὄχι μόνον μὲ ἀνέχεται, ἀλλὰ καὶ δὲν δύναται νὰ κάμῃ ἄνευ ἐμοῦ. Δύναται νὰ διαλύσῃ συντάγματα ὀλόκληρα τῶν ἀγγέλων του, νὰ ἀποπέμψῃ ὅλους τοὺς ἀρχαγγέλους του καὶ τὰ Σεραφεῖμ, χωρὶς ὁ Κόσμος νὰ τὸ αἰσθανθῆ, ἀλλ' οὐχὶ καὶ νὰ ἐκβάλλῃ ἐμὲ ἔκ τοῦ μέσου, διότι τότε ὀλόκληρον τὸ ἀνθρώπινον γένος θὰ μεταβληθῆ εἰς ἕλος ἡλιθιότητος, εἰς Εἰρηνικὸν Ὠκεανὸν βλακείας . . .

Λάβε τώρα, κυρὰ Εὐρώπη, ἓνα σωρὸν φιλοσόφων, ἀρχαίων καὶ νέων. Οἱ μὲν ἀρνοῦνται τὴν θεῖαν Πρόνοιαν, οἱ δὲ παραδέχονται μίαν θεότητα τοῦ ὀλέθρου, ἐξ ἧς πηγάζουσιν αἱ φυσικαὶ αἰτίαι, ἀλλ' ἤτις ἐγκαταλείπει εἰς τὸν ἀνθρωπὸν τὸ αὐτεξούσιον. Καὶ ποῖα ἄλλη εἶνε αὐτὴ ἡ θεότης τοῦ ὀλέθρου ἢ ἐγώ, κυρὰ Εὐρώπη; Εἶμαι ἐγὼ τάχα ὁ ἀρπακτῆρ τῶν ἀμαρτωλῶν; ὄχι! Εἶμαι ὁ ἀρπαξίβιος αὐτῶν; ὄχι! Οὗτοι ἐκούσιως ἔρχονται καὶ πίπτουσιν εἰς τὰς ἀγκάλας μου ἀρπαλιζόμενοι μεταξύ των.

Ἐπειτα, μὲ ἐρωτᾶς ἂν ἀνεγνώρισαν τὴν κυριαρχίαν μου, ἐὰν μὲ ἐλάτρευσαν καὶ μὲ ἠκολούθησαν μεγάλοι ἄνδρες καὶ μὴ ἀμαρτωλοί! Εἶνε οὗτοι οἱ προσερχόμενοι εἰς ἐμέ, μεγάλοι ἢ μικροί, ἀμαρτωλοί οἱ δὲν εἶνε; Καὶ τί ἕτερον ἦσαν πάντες οὗτοι οἱ φιλόσοφοι, οἱ διδάσκαλοι τῶν κοινωνιῶν, οἱ μεγάλοι ἄνδρες ἢ ἀμαρτωλοί ἐπαγγελλόμενοι τοὺς ἐναρέτους; Οἱ μὴ ἀναγνωρίζοντες τὸ εἰμαρμένον ἦσαν ὁ Ἐπίκουρος, ὁ Ἀναξαγόρας, καὶ οἱ ὀπαδοὶ των. Τὸ αὐτὸ μεταγενεστέρως, καὶ ὁ Καρνεάδης καὶ ὁ Γρότιος, προφασιζόμενοι ὅτι τοῦτο ἀνατρέπει τὰ θεμέλια τῆς ἠθικῆς, αἶρει τὴν ἐλευθερίαν τοῦ ἐνεργεῖν, καὶ ἀποδίδει πρὸς τὸν Θεὸν πάντα τὰ ἐγκλήματα. Εἶνε οὗτοι οἱ προφέροντες τοιαύτας ἀνοησίας καὶ βλακείας ἀμαρτωλοί, ἢ δὲν εἶνε ἀμαρτωλοί, κυρὰ Εὐρώπη; Μεγάλοι ἄνδρες, Μεγαλειοτάτη μου, ἀλλὰ μὲ πολὺ στενὸν νοῦν. Μεγάλοι φρένες, ἀλλὰ μὲ στρεβλὴν λογικὴν. Ἐὰν ποτὲ τοῦ δημίου ἐκτελεστοῦ τοῦ Νόμου τὰ καθήκοντα δύνανται νὰ ὀνομασθῶσι κακουργήματα τοῦ νομοθέτου ἢ τοῦ ἀνευθύνου ἡγεμόνος, ἄλλο τόσον πάντα τὰ ἐγκλήματα ἀποδίδονται πρὸς τὸν Θεόν. Τοῦτο ἀκριβῶς σὰς ἀποδεικνύει, ὅτι οὔτε ὁ Κύριος δύναται νὰ κάμῃ ἄνευ ἐμοῦ, οὔτε αἱ πράξεις μου εὐθύνουσι τὸν

Κύριον, οὔτε ἐκτελῶν τὰ καθήκοντά μου πράττω ἐγκλήματα, ἀλλὰ τοῦναντίον εἶμαι εὐεργέτης τῆς κοινωνίας, ἀποσπῶν ἐκ τῶν σπλάγχθων τῆς τοῦ κατασπαράττοντας αὐτήν τοῦ ἐχθροῦ τῆς προόδου, τοῦς αἰτίους τῆς ὀπισθοδρομήσεως τῶν αἰώνων, ἔστω καί τινες τούτων εἶναι περιβεβλημένοι τὸν χιτῶνα τῆς ἀρετῆς. Ἀπαιτῶ λοιπὸν, Μεγαλειότητι μου, νὰ με πιστεύσης καλλίτερον τῶν δύο ἀρχαγγέλων, ἀπλῶν ὑπηρετῶν τοῦ Κυρίου, καὶ νὰ πιστεύσης, ὅτι δὲν ἦλθον ἐν Ἑλλάδι νὰ ἐγείρω μίαν ἐπανάστασιν, ἄνευ τῆς προθέσεως τοῦ νὰ φέρω τὰ πλεονεῦστα ἀποτελέσματα διὰ τὸν Κύριον καὶ ἀπολαύσω τὴν ἀμοιβὴν μου διὰ τὴν πλήρη ἐκτέλεσιν τῶν καθηκόντων μου. Ἐγὼ εἶμαι, κυρὰ Εὐρώπη, ὁ ἡγεμὼν τῆς φθορᾶς, ὁ μεταπλάττων, μεταλλάζων, μεταβάλλων, μεταγυρίζων, μετασχηματίζων, μεταμορφῶνων καὶ τελειοποιῶν τὴν ὕλην. Καταστρέφω ὅπως τελειοποιήσω . . . Ἐγὼ εἶμαι τὸ εἰμαρμένον σου, τὸ πεπρωμένον σου, ἡ εἰρήνη σου, ἡ ἡσυχία σου. Ἐγὼ θὰ λάβω πρόνοιαν τῆς παρακμῆς καὶ τῶν σεβαστῶν γηρατειῶν σου. Πιστεύσον ἐμέ, καὶ ὄχι τοῦς ἀρχαγγέλους. Θὰ καταπληρώσω τοῦς ἐγκεφάλους τῶν τέκνων σου, τῶν ὑπηκόων σου, δι' ἀπειρίας ἐφευρέσεων τῆς φθορᾶς καὶ τῆς καταστροφῆς, καὶ ἄς τὰς ἐμποδίσουν, ἐὰν δύνανται, οἱ ἄγγελοι· αὐτὰ τὰ ἀνεμοφυσήματα, οὗτοι οἱ ἀνεμοσκορπισμένοι. Θὰ διατηρῶ τὸν κόσμον ἐν πολέμῳ εἰρήνης, ἐν ἐφοπλισμῷ χρεωκοπίας, ἐν φιλοφρονητικῷ δόλῳ, ἐν κρυφίῳ τρόμῳ, ἐν κατακτητικῇ ἐπιθυμίᾳ, καὶ ἐν σκοτεινῷ μέλλοντι. Οἱ ἄγγελοι δὲν δύνανται νὰ ἐμποδίσουν ταῦτα. Δὲν δύνανται νὰ προφητεύσουν τὰ μέλλοντα, δύνανται μόνον νὰ διακοινῶσιν ὡς διαγγελεῖς τὰς διαταγὰς τοῦ Κυρίου, ὅταν διαταχθῶσι. Ἄλλ' ἐγὼ δύναιμι νὰ προφητεύσω τὰ μέλλοντα, διότι εἶμαι ὁ πρῶτος παράγων τῶν μελλόντων, τὸ δὲ καθήκον μου ἀπαιτεῖ νὰ τὰ στρέψω κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν μου . . . Λοιπὸν τίνα θὰ πιστεύσης κυρὰ Εὐρώπη, ἐμὲ ἢ τοῦς δύο ἀρχαγγέλους, τοῦς ἐλθόντας ἐνταῦθα νὰ σὲ ἐξαπατήσουν με τὰς ἀνακριθεῖς προφητείας των;

Ἡ Αὐτοκράτειρα Εὐρώπη ἔμεινε χαίνουσα, περιπεπλεγμένη δὲ περισσότερο παρὰ πρότερον. Ἐβλεπεν ἀτενῶς τὸν Διάβολον καὶ εἰσίγα. Ἡ λογικὴ του κατεπόντισε τὴν κρίσιν τῆς.

— Μεγαλειότητι! πρὸς τί νὰ περιερχώμεθα περισσότερο τὰς Ἀθήνας; Πρὸς τί νὰ σοὶ δεικνύω τὰ παράδοξα καὶ τερατώδη αὐτῶν, ἂν δὲν με πιστεύης; Πιθανὸν νὰ λέγῃς ἐντός σου, ὅτι ὅσα σὰς ἐδειξά εἶνε ὀπτασίαι, ὀράματα, μαγεῖαι, καὶ ὅτι σὰς ἐξήπατήσα.

— Ἡ Μεγαλειότης τῆς δικαιοῦται νὰ πιστεῦῃ καὶ τοῦτο, πολύτροπε

Σατανᾶ, λαβοῦσα τὸν λόγον, ἡ δεσποινὶς Ἱστορία εἶπεν. Δύναται νὰ πιστεύσῃ, ὅτι μᾶς πλανᾷς μὲ ὀράματα καὶ μαγεΐας. Μήπως ὁ μέγας φιλόσοφος Βάκων, ὁ μέγας ἐπιστήμων τῆς ἐποχῆς του, δὲν κατηγορήθη διὰ μαγεΐαν, ὅτι κατεσκεύασεν ἀνθρώπινον κεφαλὴν ἑμιλοῦσαν; Ὁ ἴδιος ἐπιστήμων Βάκων δὲν ἐδίδασκεν, ὅτι ἕκαστος ἀνθρώπος δύναται νὰ γίνῃ προφήτης καὶ προεῖπῃ τὰ μέλλοντα δι' ἐνὸς κατόπτρου κατεσκευασμένου διὰ τῶν κανόνων τῆς περιγραφικῆς Γεωμετρίας, ἐντὸς οὐτινος νὰ κατοπτρίζηται ὁ κατάλληλος ἀστερισμός; Πόσοι καὶ πόσοι τὸν ἐπίστευσαν; Καὶ ὅμως τί ἄλλο ἦσαν πάντα ταῦτα, ἢ γελοῖαι ἐπισημονικαὶ μαγεΐαι; Διατί λοιπὸν νὰ μὴ πιστεύσωμεν καὶ ἡμεῖς, ὅτι δὲν εἶσαι ἄλλο, ἢ ἀπλοῦς μάγος; Ὁ ἅγιος Αὐγουστῖνος δὲν βεβαίωσι, ὅτι τινὲς γυναῖκες τῆς Ἰταλίας εἶχον τὴν ἰσχὺν νὰ μεταμορφώουσι τοὺς ἀνθρώπους εἰς ἵππους διὰ τινος ποτοῦ, καὶ πάλιν εἰς ἀνθρώπους, ἀφοῦ ἔκαμνεν τὴν ἐργασίαν τοῦ ἵππου; Δὲν ἦσαν ταῦτα μαγεΐαι; Δύναμαι νὰ σοὶ ἀναφέρω χιλίους καταπληκτικωτέρους ἱστορικούς μαγεΐας, ὧ ἀρχηγὰς Σατανᾶ, ἐπιβεβαιωθεῖσας παρὰ τῶν ἐπιστημοτέρων ἀνδρῶν τῆς γῆς ὡς θαύματα, ἐὰν καὶ δὲν ἦσαν ἢ ἀπατηλαὶ ἀγυρτεΐαι, δι' ὧν ἐξηπατήθησαν οἱ μᾶλλον ἀνεπτυγμένοι λαοί. Ἐὰν ἡ Αὐτοκράτειρα Εὐρώπη δὲν δύναται νὰ δώσῃ πίστιν εἰς ὅσα μᾶς δεικνύεις, ὅτι δὲν εἶναι πλάναι, μαγεΐαι, ὀπτασίαι καὶ ὄχι πραγματικότητες. Πρέπει λοιπὸν, ὧ τερατολόγε δαῖμον, νὰ μᾶς δώσῃς ψηλαφητὰς ἀποδείξεις τῶν διαπραττομένων ἐν Ἀθήναις, προσέθεσεν ἡ δεσποινὶς Ἱστορία ἐντόνως, ἀπαλλάττουσα τὴν Κυρίαν της ἐκ τῆς μεγάλης εὐθύνης τοῦ νὰ ἡμολογήσῃ, ὅτι πιστεύει καλλίτερον τὸν Διάβολον ἢ τοὺς δύο ἀρχαγγέλους.

— Μὲ τὸ δίκαιον ὑμῶν, δεσποινὶς Ἱστορία. Ἀλλὰ βέβαια δὲν θὰ γίνητε σοφισταί, ὅπως ζητήσητε πλέον ψηλαφητὰς ἀποδείξεις διὰ τὴν διαφθορὰν τῶν ὄσων σᾶς ἔδειξεν ἤδη δικαστῶν, δικηγόρων καὶ ὑπουργῶν, τῶν ὑπὸ τὴν στέγην αὐτὴν. . . . Δὲν μὲ πιστεύετε; Ἀκροασθῆτε τὸν ἦχον τοῦ χροσοῦ, τῆς δωροδοκίας, ψηλαφήσατε τὰ νομίσματα καὶ τοὺς θνητοὺς αὐτοὺς, ὅπως πληροφορηθῆτε ἐὰν εἶνε ἐμψυχα ὄντα, ἐὰν εἶνε κρέατα, ὅσα, σάρκες ἀληθιναί, ἢ σκιαὶ καὶ μαγεΐαι. εἶπεν ὁ Διάβολος μετὰ τῆς χαρακτηριστικῆς εἰρωνικῆς οἰκειότητος, ἐμψυχοῦσης ὅτι ἐθεώρει περιφρονητικῶς πάντας τοὺς θνητοὺς ὡς κατωτέρους του.

— Ὅσα βλέπομεν ἐντὸς τοῦ δωματίου εἶνε ἀληθῆ, εἶπεν ἡ δεσποινὶς Ἀλήθεια. Οὐδεὶς λόγος δυσπιστίας περὶ τῆς διαφθορᾶς τῶν ἐνώπιον ἡμῶν δικαστῶν, καὶ τῆς ἐξαχρειώσεως τῶν ἐνώπιον ἡμῶν δικηγόρων· διότι αἱ πράξεις των μᾶς ἐπεβεβαιώθησαν καὶ ἀπὸ τὴν Ἀγίαν

Παρασκευὴν καὶ ἀπὸ τὴν Ἁγίαν Κυριακὴν, καὶ ὑπὸ τῶν δύο ἀρχαγγέλων Γαβριὴλ καὶ Ραφαήλ. Τὸ αὐτὸ καὶ δι' ὅσα εἶδομεν εἰς Φάληρον· διότι καὶ αὐτὰ μᾶς διεθεβαιώθησαν ἐκ τῆς παρουσίας τῶν ἀγγέλων. Ἐννοοῦμεν διὰ τὰ ἐπίλοιπα, ὅσα θὰ ἴδωμεν εἰς τὰς Ἀθήνας.

— Μὲ τὸ δίκαιόν σας, μὲ τὸ δίκαιόν σας, δεσποινίδες μου. Βλέπω ὅτι καταγίνεσθε νὰ μὲ ὑπερβῆτε εἰς τὸ προφυλακτικόν. Ἐπιθυμεῖτε νὰ βασανίσητε διὰ τῆς ἰδίας μεθόδου σας τὰς ἀληθείας καὶ τὰ Ἱστορικά; Τόσον τὸ καλλίτερον. Τοῦτο καὶ ἐγὼ ἐπιθυμῶ. Μὴ λησμονήσητε ὁμως, ὅτι διὰ τῆς μεθόδου αὐτῆς οἱ ὀπαδοί μου τσακίς σας ἐνέπαιξαν καὶ διέψευσαν. Ἀλλὰ διὰ νὰ κατορθώσω, δεσποινίδες μου, ὅτι μοὶ ζητεῖτε, πρέπει νὰ μεταβάλω τὰς Ἀθήνας εἰς πανόραμα. Μ' ἐννοεῖτε. Ἄντὶ νὰ περιερχώμεθα τὰς Ἀθήνας, θὰ κάμω αἱ Ἀθῆναι, ὅπως μὴ ἀπαυδάτε, χωρὶς νὰ κινηθῶμεν, νὰ διέρχωνται ἐνώπιόν σας... Προσοχή! Ἰδοὺ ἡμεῖς ἐντὸς τοῦ μικροῦ τούτου οἴκου τοῦ Κολωνακίου, ὁδὸς Δεξαμενῆς, κατοικία ἐνὸς Πρωτοδίκου, εἶπεν ὁ Διάβολος, ὅστις ποππιζῶν τὰ χεῖλη καὶ σφυρίζων, πρὶν ἢ δώσῃ καιρὸν λαλιᾶς εἰς τινα ἡμῶν, ἤλλαξε τὴν σκηνήν.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΕΞΕΝΟΣ

ΣΚΛΗΡΟΙ ΣΤΙΧΟΙ

Ζητιάρος ἀπὸ μέρη μακρυνῶ
 Μ' εἶνα ὁ ρ γ α ν ε τ ο κρεμαστὸ ἀπ' τὸν ὦμο
 Κυττάει καὶ κορτοστέκει καὶ γυρνᾷ
 Μεσ' ἑστὸν πλατὺ μὲ τ' ἄσπρα σπίτια δρόμο.

Τὸ πρόσωπό του ἐγγεικὸ, ξανθὸ,
 Τὸ βλέπει, καὶ μιὰ γνώμη σοῦ ἀρεβαίνει·
 Ἡ φύσις τὸ ἐπλασε ἄν τὸν ἀνθὸ,
 Σὰν τὸν ἀνθὸ κ' ἡ φτώχεια τὸ μαρναίνει.

Κυττάει ἄν νὰ προσμένῃ κάτι τι,
 Ψηλά, δεξιά, ξεροῦ, ἑ ὄλα τὰ μέρη,
 Κ' ἐνῶ ψυχὴ δὲν βλέπει, αὐτὸς κρατεῖ
 Τὸ σκοῦφό του μ' εὐλάβεια ἑ τὸ χέρι.